

Notitie huwelijk en samenwonen. 23.5.2013.

1 Ontwikkeling burgerlijk huwelijk

- a) In de bijbel is het huwelijk meestal een overeenkomst tussen twee families. De ene familie stelt een vrouw en daarmee de mogelijkheid om kinderen te krijgen ter beschikking van de andere familie. Een huwelijk is dan een feit als er een bruidsschat is betaald, als het bruiloftsfeest gevierd is en als de geslachtsgemeenschap heeft plaatsgevonden.
Kinderen zijn belangrijk; daarom wordt met een weduwe een zogenaamd zwagerhuwelijk gesloten waarbij het eerste kind geacht wordt een kind van de overleden man te zijn.
- b) In de tijd van de Republiek der zeven verenigde Nederlanden werd een huwelijk gesloten voor de predikant of voor de rechter.
- c) Sinds 1811 kent Nederland het burgerlijk huwelijk en sinds ongeveer 1980 het samenlevingscontract.
- d) De kerk aanvaardt de vormen waarin de overheid meent vorm te moeten geven aan een relatie tussen man en vrouw maar staat daar neutraal tegenover.

2 Bijbelse notities rondom de relaties tussen man en vrouw

- a) Het gaat in de kerk niet om de vraag hoe de burgerlijke overheid de relatie tussen een man en een vrouw vorm gegeven heeft maar om de vraag wat God zegt over een relatie van man en vrouw.
- b) Bijbelse notities zijn:
 - i) Adam heeft een hulp nodig; een tegenover. Man en vrouw zijn elkaars hulp en elkaars tegenover.
 - ii) De mens leeft in een relatie tussen man en vrouw uit het Verbond van God. Man en vrouw zijn in dat Verbond als afspiegeling van de relatie tussen Christus en Zijn gemeente (Ef. 5) aan elkaar geschonken. Een relatie tussen man en vrouw is daarom duurzaam. Mensen zijn elkaar trouw.
 - iii) Op die wijze leven uit het Verbond betekent dat man en vrouw leven in verantwoordelijkheid voor elkaar. Vrijblijvendheid en alleen eigen belang zijn niet aan de orde.
- c) Deze bijbelse noties worden zichtbaar in de huwelijksdienst waarin de zegen van God wordt gevraagd en gegeven over een man en vrouw die willen leven in een duurzame relatie.
- d) Daarom verdient het de voorkeur dat mensen belijdenis doen, in de kerk trouwen en een kind laten dopen. Dat is de beste weg van samenhang met elkaar. Maar er is een spanning tussen enerzijds de hier geschetste meest wenselijke situatie en anderzijds de praktijk van alledag.

3 Uitwerking in de praktijk van 2013

- a) Indien zich een nieuwe ontwikkeling voordoet in de wereld zoals samenwonen moet de kerk zich beraden welke keuze daarin gemaakt moet worden en moet de kerk zich daarbij laten aanspreken en de weg laten wijzen door het Woord van God.
- b) De commissie acht het, gezien het gestelde onder 2 belangrijk dat een man en vrouw die in een duurzame relatie leven de zegen van God ontvangen over hun Verbond.
- c) De commissie pleit daarom voor het volgende:
 - i) Het is gewenst pastorale aandacht te schenken aan allen, man en vrouw, die samenwonen in welke vorm dan ook maar niet de zegen van God ontvangen hebben.
 - ii) Daarom dient er huisbezoek gebracht te worden aan de onder 3-c-i genoemde leden van de gemeente.

- iii) Bij een dergelijk huisbezoek dient het te gaan over de doorwerking van de bovengenoemde bijbelse noties in hun relatie en over de vraag naar het belang van de zegen over hun duurzame relatie.
 - iv) Dit huisbezoek heeft een pastoraal karakter waarbij wederzijds respect voor elkaar als gelovigen de houding bepaalt. Geloof kan niet dwingend opgelegd worden en dient niet met sancties omgeven te worden.
 - d) Door te kiezen voor deze pastorale weg wordt recht gedaan aan de verantwoordelijkheid van de kerkenraad voor die leden die samenwonen en niet in de kerk getrouwd zijn.
- 4 Doop, belijdenis, samenwonen
- a) Bezoek vanuit de kerkenraad aan de ouders na de geboorte van hun kind kan een goede voorbereiding vormen voor een eventuele doop.
 - b) Daarom stelt de commissie voor dat de ouders bezocht worden na de geboorte van een kind. Dan kan tevens nagegaan worden aan welke doopzitting men wil deelnemen.
 - c) Bij de doopzitting is er ruimte om met nadruk in een inhoudelijk gesprek in te gaan op de vragen rondom doop en opvoeding vanuit bijbels oogpunt.
 - d) Mocht pas tijdens de doopzitting aan de orde komen dat ouders over hun duurzame relatie als een Verbond voor Gods aangezicht niet de Zegen hebben gevraagd, dan pleit de commissie er voor via een desgewenst na de doop te houden huisbezoek hierover met de ouders in gesprek te gaan.
 - e) Het onder 4 d genoemde geldt in meerdere of mindere mate ook als tijdens belijdeniscatechese blijkt dat deelnemers over hun duurzame relatie als een Verbond voor Gods aangezicht niet de Zegen hebben gevraagd.
- 5 Verantwoordelijkheid van de ambtsdrager
- a) Het is de verantwoordelijkheid van de kerkenraad/ambtsdragers om het Woord van God uit te dragen en te verkondigen in de praktijk van alledag. Over de reikwijdte daarvan –alleen verkondigen en verder de beslissing aan het gemeentelid laten of verkondigen en met een zekere dwang de ander in een bepaald patroon sturen- kan verschillend gedacht worden.
 - b) De commissie is van mening dat alle ambtsdragers in principe bereid en instaat zijn om voor een beleid als geformuleerd in deze notitie verantwoordelijkheid te nemen. Het is daarbij niet gewenst dat gemeenteleden op basis van hun mening over een bepaalde ambtsdrager op voorhand voor een ander kiezen.
 - c) Tegelijk meent de commissie dat voluit recht gedaan moet worden aan die ambtsdrager (ouderling, predikant, diaken, ouderling-kerkrentmeester), die in geweten geen verantwoordelijkheid kan dragen voor een huisbezoek zoals bedoeld in 3-c-ii, voor de bediening van de doop aan een kind van samenwonende ouders, of voor een kerkdienst waarin een gemeentelid die samenwoont belijdenis doet.
 - d) In die gevallen is het gewenst dat die ambtsdrager -eventueel na de doopzitting/aannemingsavond- ruimte geeft aan een andere ambtsdrager om zijn/haar plaats in te nemen.